

[Erling Olsen.]

og godt, de internationale betalingsmidler, som olielandene tappede os for, begyndte lige så stille at vende tilbage til den internationale omsætning, og vi havde derfor ikke behøvet at være slet så nervøse. Men nu førte nervøsiteten til, at ledende lande strammede deres økonomiske politik ganske væsentligt. Hver for sig ønskede de at værne deres egen valuta.

Hvad fik de så ud af det tilsammen? Ja, at vi havnede i det kraftigste tilbageslag, vi har set siden den anden verdenskrig, og vi fik omfattende og hyppige valutakriser. Det gav ny nervøsitet og ny næring til den nationale egoisme verden over. Faste valutakurser blev gjort flydende, og flere lande snoede sig ud af det såkaldte slangesamarbejde, således som økonomiministeren beskrev det. Den internationale valutaspekulation fik en helt ufortjent arbejdsmark. Hvorfor? Fordi vores nerver ikke var gode nok, og fordi vores viljer ikke var gode nok.

Hvorledes har så den danske regering forholdt sig under det internationale tilbageslag? Ja, den har i et vist omfang været tvunget til at følge med i den almindelige udvikling, og det vil nok være pral, hvis jeg søgte at skjule, at vi selv i socialdemokratiet en gang imellem har rystet lidt i knæene, men vi har aldrig ladet vores bekymring gå over i en egentlig nervøsitet og en national egoisme. Vi har hele tiden ment, at både beskæftigelseskrisen og valutakrisen først og fremmest måtte løses gennem et internationalt samarbejde. Vore regeringsmedlemmer har været flittige og aktive deltagere i internationale topmøder. Det er ikke vort ansvar eller vor fortjeneste, at man i de vestlige lande i 1975 besluttede sig til at bekæmpe arbejdsløsheden ved en fælles og i høj grad samordnet udvidelse af købekraften, men vi maste på, og nu begynder vi at kunne se resultaterne. Beskæftigelsesmæssigt er bunden passeret, og de fleste økonomiske strømpe-pile peger nu klart opad, om end det går langsommere, end vi havde håbet. Valutarisk har vi også kunnet holde nerverne i ro og bevare viljen til at arbejde sammen med andre. Vi har ikke ladet os skræmme af den internationale spekulation, men har imødegået den gennem et samarbejde mellem Danmarks Nationalbank og udlandets nationalbanker, herunder ikke mindst Deutsche

Bundesbank, således som det fremgik af økonomiministerens redegørelse.

Vi har heller ikke overvejet at forlade samarbejdet, og at lade kronkursen flyde har vi end ikke drømt om. Vi har med beklagelse konstateret, at visse andre lande har tyet til dette middel, men kronen ligger fast. Jeg gentager, kronen ligger fast.

Det ville være forkert af mig at forklare dette standpunkt udelukkende ud fra vores gode vilje til at deltage i det internationale valutasamarbejde; der er også en god portion egeninteresse i, at vi holder kronkursen fast. Og heri ligger andet og mere, end at små lande har større interesse end andre i et internationalt samarbejde.

Uden et veludbygget samarbejde mellem nationalbankerne kunne kronen så let som ingenting rendes over ende af den internationale privatspekulation, og dette samarbejde mellem nationalbankerne, som hidtil har gjort det muligt for os at ride stormen af, går nu engang bedst, når valutakurserne er faste. Det er også, som om flydende valutakurser indbyder til spekulation, mens faste kurser lader spekulanterne ane, at her er vist ikke ret meget at hente.

Dertil kommer så, at EFs fælles landbrugs politik vanskeliggøres af valutakursforskydninger. Vil man have denne del af EF-samarbejdet til at glide så gnidningsfrit som muligt, står man sig ved at lade sin valutakurs ligge fast, og vil man i øvrigt have sin udenrigshandel til at glide smertefrit, så skal man ikke skabe usikkerhed omkring valutakurserne.

Endelig er der nogle ikke helt uvæsentlige bånd til det hjemlige pris- og omkostningsniveau, som gør valutakursændringer ubehagelige. Hvis vi søgte at bedre vores konkurrenceevne gennem en kronenedskrivning, kunne det nemt sætte sådanne kræfter i gang, at vi kom fra asken i ilden, så vi står os alle sammen ved, at vi holder kronen i ro og holder nerverne i orden.

Det fremgik af økonomiministerens redegørelse, at vi ikke er kommet igennem den seneste tid uden skrammer. Jeg tænker bl. a. på de seneste udenrigshandels- og valutatal, og det skal da heller ikke nægtes, at vi fortsat vil have problemer på valutafronten. Det er også de problemer, som har givet anledning til dagens forespørgsel. Men ét er